

Διογέννης ο Κυνικός

Του Αδριανού Καζά

Α' ΜΕΡΟΣ

Ο Διογέννης ο Κυνικός έμεινε στους αιώνες ως ο κορυφαίος Κυνικός φιλόσοφος κι έγινε γνωστός σε όλους γιατί έψαχνε το μεσημέρι με το φανάρι του να βρει άνθρωπο, και για την απάντησή του στο Μέγα Αλέξανδρο: "Κουνήσου από τον τόπο σου γιατί μου κρύβεις τον Ήλιο".

Ο πιο γραφικός και ωραίος τρελός - όπως θα λέγαμε σήμερα - στην Αθήνα της κλασικής εποχής, ήταν αναμφισβήτητα ο Διογέννης.

Αυτός ο τόπος που γέννησε τόσους σοφούς, τόσους δραματικούς, ρήτορες και καλλιτέχνες, δεν μπορούσε να μην βγάλει και έναν φιλόσοφο αλλιώτικο από όλους τους άλλους, έναν πικρό, στυφό κι ανάποδο άνθρωπο. Η ειρωνεία του ήταν ακατανίκητη, η χλεύη του πλημμύρα και σάρωνε τους πάντες.

Κανέναν δεν λογάριζε, κανέναν δεν είχε ανάγκη. Σπίτι του είχε ένα πιθάρι, ρούχο του έναν χιτώνα μοναχά κι έτρωγε μόνο όταν του έδιναν. Πεδίο δράσης του ήταν όπου βρισκόταν, στους δρόμους, στην αγορά και όπου αλλού βρίσκονταν λίγοι Αθηναίοι. Εκεί αγόραζε κουταμάρες και πουλούσε εξυπνάδες. Μοναδικό όπλο του είχε το ΛΟΓΟ, κοφτερό, τραχύ, ανατρεπτικό, με αυτόν έβαζε τα πράγματα στη θέση τους και μ' αυτόν τα κατέβαζε.

Με αυτόν τον καντερό λόγο αγωνιζόταν μια ολόκληρη ζωή να βάλει μυαλό σε κούφια κεφάλια - που όπως και τώρα έτσι και τότε - ήταν σε πλειοψηφία.

Ο Αντισθένης ήταν ο πρώτος Κυνικός διδάξας και δάσκαλος του Διογέννη. Αν δεν έγινε τόσο γνωστός ο Αντισθένης είναι γιατί ο μαθητής του ξεπέρασε τον δάσκαλό του σε κυνικότητα. Αντίθετα, από τους μαθητές του κανένας δεν τον ξεπέρασε. Έτσι ο Διογέννης διατήρησε την πρώτη θέση στην Κυνική Φιλοσοφία.

Ο Διογέννης γεννήθηκε στη Σινώπη του Πόντου και ήρθε στην Αθήνα το 380 π.Χ. Η φήμη που τον συνόδευε δεν ήταν καθόλου καλή γι' αυτόν, γιατί ως επόπτης του Νομισματοκοπείου της Σινώπης είχε παραχαράξει το νόμισμα της πατρίδας του.

Μια άλλη εκδοχή τον παρουσιάζει ως τραπεζίτη που καταχράστηκε το

χρήμα που του εμπιστεύθηκαν και έκοψε κίβδηλα νομίσματα για να κρύψει την απάτη. Τον ανακάλυψαν όμως και τον εξόρισαν. Έτσι έφθασε στην Αθήνα με άδειες τσέπες το 380 π.Χ.

Τεμπέλης από τη φύση του αλλά βασικά καλός, έβλεπε τους Αθηναίους να ζουν στη χλιδή, να φιλονικούν στην αγορά για αξίες και ελευθερία, τότε που το Κλεινόν Άστυ περνούσε το ύστερο κομμάτι του Χρυσού αιώνα του.

Στην Αθήνα εκείνης της εποχής βρίσκονταν πολλοί μαζωματαραίοι, Σκύθες, Πόντιοι, Σύριοι, Αιγύπτιοι, Φοίνικες, Παλαιστίνιοι, που άλλοι έψαχναν για δουλειά και άλλοι για Ντόλτσε Βίτα και να γραφτούν και σε καμιά φιλοσοφική σχολή. Ο Διογέννης πήγε στη σχολή Κυνοσάργους όπου φοιτούσαν οι φτωχότεροι, οι άθλιοι, που την διηύθυνε ο αναρχικός Αντισθένης.

Τον τίτλο Κυνικοί τον πήραν από την τοποθεσία που βρισκόταν η σχολή Κυνοσάργους ή γιατί έκαναν ζωή σκυλιάσια. Άλλοι τους έδωσαν το όνομα αλλά σύντομα το δέχτηκαν και οι ίδιοι.

Δίδακτρα για να πληρώσει ο Διογέννης δεν είχε και ο Αντισθένης τον έδωχνε μα αυτός δεν το έβαζε κάτω, έλεγε στον εαυτό του, " με τέτοια φτώχεια που με δέρνει μόνο φιλόσοφος μπορώ να γίνω".

Μια μέρα ο Αντισθένης το έδωξε

με μια μαγκούρα κι ο Διογέννης απάντησε: Όσες μαγκούρες κι αν σπάσεις απάνω μου, εγώ θα έρχομαι να σε ακούσω. Τελικά ο Αντισθένης τον δέχτηκε.

Λίγο αργότερα ο Διογέννης άφησε τη σχολή και πήρε τους δρόμους.

Με το κεφάλι γεμάτο και ένα σακούλι άδειο έφυγε και άρχισε να κοιμάται στους δρόμους, στα περιστυλά των ναών, στο γρασίδι, και στις αυλόπορτες, όπου τελικά βρήκε ένα πιθάρι, χώθηκε μέσα και το έκανε σπίτι του.

Για να φαι ζητούσε, αν δεν του έδιναν δεν έτρωγε. Έλεγε, οι πλούσιοι τρώνε όποτε θέλουν, οι φτωχοί όποτε έχουν.

Απειλούσε τους πλούσιους κι έλεγε μεταφορικά: Τρωτε και είσαστε νηστικοί και εννοούσε πως πέρα από τα υλικά αγαθά δεν βλέπουν τίποτα περισσότερο.

Πήγαινε συχνά στην Αγορά και ήταν εκεί που αγόραζε κουταμάρες και πουλούσε εξυπνάδες. Στις δεξιόστροφες κινήσεις της Αγοράς έπαιρνε αριστερές στροφές. Συχνά, οι με τα κοινά διατρίβοντες Αθηναίοι του απαντούσαν :

Είναι κακό Διογέννη που φτιάξαμε τέτοια Δημοκρατία που μόνο σε ελάχιστους αφήνει περιθώρια για τυραννία;

Είναι κακό που ο πλούσιος δεν θέλει να γίνει φτωχός αλλά ο φτωχός θέλει να γίνει πλούσιος;

Είναι κακό που κρατάμε τις γυναίκες μας μακριά από τα κοινά και όσες δεν κρατιούνται γίνονται κοινές; Και αυτός απαντούσε: Δίκιο έχετε μέσα στην αδικία σας.

Κάποτε ταξιδεύοντας με πλοίο προς την Αίγινα τους χτύπησαν πειρατές. Μεταξύ των άλλων αιχμαλώτων ήταν και ο Διογέννης. Τους πήγαν όλους στην Κρήτη και τους πουλούσαν σε δουλεμπόρους.

Κανένας δεν ενδιαφερόταν να τον αγοράσει γιατί φαινόταν ακαμάτης, ούτε για δούλος δεν έκανε. Ο ίδιος ισχυριζόταν πως δεν έκανε για δούλος αλλά ήταν κατάλληλος για αφεντικό.

Έπεισε όμως έναν καλοκάγαθο έμπορο από την Κόρινθο, τον Ξενιάδη, να τον αγοράσει και έτσι ήρθε στην Κόρινθο. Εκεί δίδαξε τα παιδιά του Ξενιάδη ποίηση, ιστορία και φιλοσοφία, τα δίδαξε να ζουν λιτά, να περπατούν ξυπόλυτα, να ντύνονται ελαφρά και να κουρεύουν το κεφάλι τους. Γύμναζε τα παιδιά να αθλούνται χάριν του αθλήματος και όχι για πρωταθλητές. Ο Ξενιάδης εκτίμησε την παιδεία που πρόσφερε στα παιδιά του κι έλεγε: αγαθό πνεύμα μπήκε στο σπίτι μου.

Το καλοκαίρι ο Διογέννης έμεινε στην Κόρινθο και το χειμώνα πήγαινε στην Αθήνα.

Θαύμαζε τους γιατρούς, τους φιλόσοφους και τους ναυτικούς, που όταν τους έβλεπε να κάνουν τη δουλειά τους, ξεχώριζε όπως έλεγε τον άνθρωπο από τα ζώα, σαν το εξυπνότερο και δημιουργικότερο ον στον πλανήτη.

Έπεφτε όμως σε μαύρες σκέψεις και μελαγχολία για το μέλλον του ανθρώπου σαν έβλεπε τους ιερείς των θεών, τους ερμηνευτές των ονείρων, τους μάντιες και τους κάθε είδους χαρτορίχτρες και καφετζούδες καθώς και την θλιβερή πελατεία τους. Απογοητευόταν επίσης για εκείνους που καμάρωναν για τα πλούτη και τη δόξα τους.

Συχνά έλεγε "Εις τον βίον παρασκευάσασθε δειν λόγον ή βρόχον" που σε ελεύθερη μετάφραση σημαίνει "Στη ζωή πρέπει να κάνεις κάτι αξιολόγο αλλιώς να κάνεις θηλιά να κρεμαστείς".

Η σχολή του δεν είχε μόνιμο στέκι, όπου βρισκόταν άνοιγε πηγαδάκι με όσους μαζεύονταν γύρω του.

ΜΗΝ ΧΑΣΕΤΕ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ ΤΟ 2ο ΚΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΜΕΡΟΣ

Έβελιν Τσαβάλας
0413 989 007

PLATINUM
choice
HOME LOANS

HOME LOANS

ΘΕΛΕΤΕ ΔΑΝΕΙΟ; Τα λόγια είναι περιττά

Ελάτε να τα πούμε από κοντά!!!

102 Silver St., Marrickville • Τηλ: 9554 7730

Σταύρος Οικονομίδης
0408 171 417